

# Téereb Dañeel — Juróom-Ñett fukk ak juróom-ñaareel

*Ubbi liy maam ci léebu fukk janq: njël bu xóot ci jaar-jaaru yoonu Adventist*

Jeff Pippenger  
2024-02-20

Léebu fuk janq yi day wone xam-xamu askanu Adventiste yi.

«Léebu fukk janq yi ci Matthew 25 itam day misaal jafe-jafeb askanu Adventiste yi.» The Great Controversy, 393.

Adventiste yu bokku ci xew-xewi Miller daan nañu matal léebub misaal bi ba ci benn araf.

«Lu ñu ma di yemale yenn saa ak léebu fukk janq, juróom ci ñoom am xel te juróom yi des dof. Léebu bii amoon na, te dina mat ba ca bataaxal bi sax, ndaxte am na jëfandikoo bu xas ci jamono jii, te, ni yëgleelub ñetteelu malaaka bi, mat na ba noppi te dina wéy di dëgg gu teew ba àddina tukkee.» Review and Herald, 19 Suwe 1890.

Jaar-jaarug yëngu malaaka bu njëkk mi dafay tegtal yëngu malaaka bu ñetteel bi, te li lépp di jëm ci léebu gi mooy xool ndax janq ya am nañu diwlin ji, te mooy ndaje gu tawbub mu mujj ma.

“Am na àddina bu nekk ci ñaawteef, ci nax, ak ci réere, ci saxaaru dee rekk,—nelaw, nelaw. Kan ñoo ngi yëg metitu xol ngir yeeñ leen? Ban baat moo leen man a jot? Sama xel yóbbu na ma ca ëllëg ba, su màndarga ji demee joxeeke ne: ‘Xool-leen, Boroom céet bi ngi ñëw; génn-leen ngir daje ak Moom.’ Waaye ñenn ñi dinañu yéex ngir jot diw ngir delloo seen làmp yi, te bu wees tooñ dinañu gis ne jikko, ji diw ji di misaalal, du lu ñu man a joxante. Diw jooju mooy njubug Almasi bi. Mu ngi tekki jikko, te jikko du lu ñu man a joxante. Kenn nit manul ko wóoral keneen. Képp ku nekk war na am boppam jikko ju ñu sellal ci bépp tuuma bu bàkkaar.” Bible Echo, 4 Mee, 1896.

“Diw” bi nekk ci léeb gi dafay tekki “jëf-jëf gu nit ki,” te itam “njubtey Kirist.” Jëf-jëf juñ sellaal du ame ludul ci ñi lekk Kàddug Yàlla.

Sellal leen ci sa dëgg; sa kàddu mooy dëgg. Yowaana 17:17.

“Diwlin” bi itam itam yi xebaar yu Xelum Yàlla.

“Yàlla dañuy ko toroxal bu nu déggul walla nanguñu yégle yi mu nu yónnee. Noonu, dañuy bañ di nangu diwlin wurus wi mu bëgg a tuur ci sunu ruuh ngir ñu jotalé ko ñi nekk ci lëndëm.” Review and Herald, July 20, 1897.

“Diwlin” bi mooy bataaxali Kàddug Yàlla yi, yi di yóbbu saxte bu sellal buy jóge ci màggaayu njubtey Kirist. Ci léeb wu fukk janq ya, te moom itam mooy yëgleb Habakuk saar ñaar, bataaxal bu Yuuxu Guddi gi, mooy bataaxalu njubtey Kirist, ni ko bataaxalu Jones ak Waggoner tegtale

woon ci ngànnay ga ci atum 1888.

“Boroom bi ci yërëmam gu mag, yónnee na ab xebaar bu gën a am solo ci ay nitam jaarale ko ci Mag ñi Waggoner ak Jones. Xebaar boobu dafa war a indil àddina bi ci leer gu gën a rëy Musalkat bi ñu yékkati, moom sarax si ngir bàkkaar yi àddina si bépp. Mu joxe woon njub ci ngëm ci jaarale ko ci Ki warante bi; mu woo nit ñi ngir ñu nangu njubug Kirist, gi feeñ ci déggal bépp ndigali Yàlla. Ñu bare da ñu bàyyiwoon gis Yeesu. Daño soxla woon ñu jublu seen bët ci Doomam ju Yàlla, ci ay yelloom, ak ci mbëggeelam gu dul soppiku ci njabootug nit ñi. Bépp kàttan joxeef nañu ko ci ay loxoom, ngir mu man a séddale nit ñi ay may yu bare, di jox doomu nit ki néew doole may gu amul njëgënam, maanaam njubam moom ci boppam. Lii mooy xebaar bi Yàlla santaane woon ñu jox ko àddina si. Mooy xebaaru ñetteelu malaaka bi, bi war a ñu yégle ak baat bu kawé, te ànd ak tuurug Xelam ci pexe bu mag.” Testimonies to Ministers, 91.

Bataaxal bi mooy bataaxalu tawub mujj ga.

“taw gu mujj gi mooy a wàcc ci kaw nit ñi Yàlla. Ab malaaka bu am kàttan mooy wàccéggée asamaan, te suuf sépp dina fees ak leeram.” Review and Herald, 21 Awril 1891.

Ba malaaka bu mag bi wàccee ci 11 Septàmbar 2001, taw gu mujj gi tàmbalee tooy-tuuti, te jaar-jaaru Millerite yi, ni ko léeb gi tegtal ci waxin ñaari fanweer ya ak ci Saaru Habakkuk ñaareelu bàñ, tàmbalee dellusi. Ci jamono jooju la nit ñi Yàlla ci bés yu mujj yi lekk téere bi nekkoon ci loxoy malaaka ma, te ci noonu ñu dellu ci yoon yu yàgg ya Yàlla waxoon ci Yeremi, ba tax ñu nekk wottukat yi waroon yégle buuxu artu gi. Artu bu buuxu boobu mooy waxu Laodise bi, bi Esayi tegtale ni ay yuuxu kawé.

Wax ak kàddu gu kawé, bul xëy benn yoon; yékkal sa baat ni trompet, te won sama nit ñi seen moytu Yàlla, ak kërug Yàqóoba seeni bàkkaar. Esayi 58:1.

Yëngu yeesal gi ñëw ak njëkk ak ñetteelu malaaka yi tàmbali na ci ab “jamono mujj.” Foofa am na ab “yokkuteg xam-xam” buy nattu maas gi dund booba, waaye gannaaw rekk ba xam-xam boobu ñu ko siiwal ni ab yégle gu ñu teguaral. Gannaaw loolu, yégle gu ñu teguaral googoo “dëgëral nañu ko”, te mandargaam mooy wàccug ab malaaka. Wàccug malaaka mooy won waxtaanu Habakuk, te ñaari xeeti nit ñoom ñépp daldi tàmbali a ràññee ab yégle buy doon mbaa yégle ju dëgg ji walla yégle ju sumb, ci mbirum tawub mujj gi. Noonu way takku yi daldi nekk saytu Yàlla yu tàmbali a liit ab buccu yégleb artu.

Bataaxal bu dëgg bi ci trompet mi, dañu koo ténk ci leer gi ñu tegu ci ñaari tablaabi Habakuk. Moo di artu bu jëm ci Laodise, ak artu bi di wone bàkkaar yi nekk ci askanu Yàlla. Werante bi day gën a xëy ba ca njëkk a naqar ga, ba fa benn wàll div “dajale waa reeñ”, te ñu woo saytu bu dëgg yi ngir ñu dellu ci cëre gi ñu woon feeñaloon ci bataaxal bi lu jiitu naqar ga. Bi saytu ya delloo, dañu xam ne ñu ngi nekkoon ci “waxtu biñuy xaar”, te ne bataaxal bi mel ni dafa yàqu woon, dëgg-dëgg dafa wara mat, waaye ci tëralinu Yàlla. Bataaxal boobu dañu ko yokk ak matal ci ab diir bu gàtt (waaye diir la woon moom itam), te bu bataaxal bi agsee, dañu koy tegu ni moo di bataaxalu “Yuuxu Guddi”, te loolu mooy rekk yokkute gu bataaxal bi tambalee jot doole bi malaaka ma wàcce.

Bi ñēwee wax ji agsi, xaajoo bu mat sēkk am na ci diggante ñi nangu woon taxawaayu sàmmkat yi ba malaaka mi wàcce, ak ñi ko bañ. Xaajoo boobu mooy tegtal bérab ba ñu tàmpe fexe màndarga gi ci téeméeri junni ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñaari téemeer ñaari-fukk ak ñeent, lu jiitu tuurug tawub mujj ga, te amul “natt” ga ñu teg woon ci tawub mujj ga ba mu tàm balee ba malaaka mi wàcce.

Jëfandikoo Millerites yi mooy benn misaal bu jëm ci tawu mu mujj bi ci biir tēj gaññ ga ci ñaar-fukk ak ñeent junni. Ci jëfandikoo boobu, werante bi Habakkuk amoon dafa sukkandiku woon ci benn yégleb tawu mu mujj bu dëgg ak beneen bu dul dëgg. Paul mi ngi xamle benn xeet ni ñoom ñoo am mbëggeel dëgg gi, waaye baneen xeet bi, ñoo di ñi nangu nax gu tar, ndaxte amuñu mbëggeel dëgg gi, te ndax gëm nañu “fen.”

Yëngu Millerit mooy benn yokkute gu dëgg gi di yokku ci xam-xam ak doole li tàm balee ca “waxtu mujj” ba egg ca tuur gu Sell ga ñu sotti ci “Yuuxu Digg-guddi.” Yëngu Millerit mi xamale na ay màndargay yoon yu mat a leer te ñu mën a toppandoo ak yiweneen, mel ni benn “waxtu mujj,” benn “defarinu” ndigal li, lu ñu feeñal ci “yokku xam-xam bi,” benn “amay doole” bu ndigal li, li ñu màndargaal ak malaaka buy wàcc, benn “jëfandikoo bu njëkk” walla “njàqare bu njëkk” buy dugal léebu fukki janq, benn sotti gu Xel mu Sell gi lu ñu feeñal ni “Yuuxu Digg-guddi,” te gannaaw loolu benn “njàqare bu ñaareel” bu mujj, fa nu bunt bu jamono ju xaralañ “tēj,” te beneen bunt bu jamono ju xaralañ “ubbi.”

“Yàlla jox na bataaxali Peeñu 14 seen berab ci rëddub waxi ci kanam, te seen liggéey warul a taxaw ba keru nettali suuf si. Baatu njëkk bi ak ñaareel malaaka bi sax nañu di dëgg ngir jamono jii, te dañuy daw ànd ak bii di topp. Ñetteel malaaka bi yégle na waxtaanam ak baat bu kawé. ‘Gannaaw loolu,’ wax na Yowaana, ‘gis naa beneen malaaka muy wàccée asamaan, yor doole ju mag, te suuf si leer na ci ndamam.’ Ci leer gi, leerug ñatti bataaxal yi ñépp boolees na ko.” The 1888 Materials, 804.

Yëngu Millerite bi, mi tēnk nañu ko muy misaal gu yëngu ñetti-fukki junni ak ñeent-fukki ñeent yi, dafa lëkkaloo woon ak wax-yégle yi ci ñaar-fukki ñetti téeméeri at ak ñetti téeméeri at yi ak ñaar-fukki juróom-ñaar yi ci Daniel saar 8, aaya 13 ak 14. “Waxtu mujj gi,” agsi na woon ci njeexital “juróom-ñaaari waxtu” yi ci merum Yàlla ci kaw nguurug bëj-gànnar gu Israyil. Tëral boppu yégleb Miller bi ci 1831, agsi na woon ñaar téeméeri ak ñaar-fukki at gannaaw sosub Biibël bu King James.

«Njiit Miiseer, ni nit ñi ñu bataaxal bii yóbbu woon ci yeneen réew yi, dafa jëkk a defe xel ne dina matal ndigalam ci bind ak a siiwal ko ci jurnaal yi ñuy génne ci kanam nit ñépp ak ci pample yi. Li mu jëkk a siiwal woon ay gis-gisam mooy ci Vermont Telegraph, ab kërgu bindu Batist la, bi ñuy móol ci Brandon, Vt. Loolu amoon na ci atum 1831.» John Loughborough, The Great Second Advent Movement, 120.

Doxalinug malaaka bu ñatteelu bi ci “jamonoy mujj” bi, agsi na ci atum 1989, ci jeexitalub téeméeri at ak ñaar-fukk ak juróom-benn at yu jóge ci ngállankooru 1863. “Téeméeri at ak ñaar-fukk ak juróom-benn” mooy màndarga “juróom-ñaaari waxtu” yi. Ñaari yëngu-yëngu yooyu ñoom ñépp tàm balee ak matug “juróom-ñaaari waxtu” yi.

Bataaxalu yëngu-yëngu malaaka bu ñetteel bi ñu bind ko ci anam gu rasmi ci atum 1996, bi ñu sosalee ab sërriñu mbind yu tudd, The Time of the End, yu ñu woon publié ci ab jëfekaay bu ñuy wax, Our Firm Foundation. Mbind yooyu ñu publié leen ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk ak ñaar at gannaaw Déclaration of Independence ci 1776. Bataaxalu ñaari yëngu-yëngu yooyu ñaar ñépp ñu bind leen ci anam gu rasmi ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk ak ñaar at gannaaw benn jaar-jaaru xew-xew bu woon jàppandikoo bu jub ak bataaxal bi agsi ci mujju ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk ak ñaar at.

Limbu “ñaar téeméeri ak ñaar-fukk” dafay tekki jukkoo (ab lëkkal) bi nekk ci diggante “juróom-ñaari yoon yi,” yu merug Yàlla ci kaw nguur gu bëj-gànnar gu Yuda, gu tàmbalee ci 677 B.C., ak tàmbalib ñaar-fukk ak ñetti téeméeri at yi ci Daniyel saar 8, sarax 14, ci 457 B.C. Limbu ñaar téeméeri ak ñaar-fukk mi moo lëkkal yeneen ñaari wax yu Yàlla yi, te ñaari wax yu Yàlla yi ñooñu dañu leen joxe woon benn ci ay sarax yu samp askan wi ci Adventism, muy Daniyel saar 8, sarax 13 ak 14. Ci saraxi yooyu Kirist dafa xamle boppam ci yoon wu yonent, ni “sella bu am solo boobu,” te loolu mooy tekki bu jóge ci baat bu Ebrë “Palmoni,” bu tekki “Ki War a Wondoo Lim yi.”

Ki jëfandikukat bu Yéeme di tàmbali ñaari gis-gis yi tegtal ñaari rëdd yi ci waxi waxu yonent, ci benn ñaari aaya yooyu sax, yi Sœur White santale ne ñooy ndëgëm gu mag gu Aduunaas bu Adventiste. Bëgg-bëggu tàmbali ga boolees na ak lëkkalekaayu xàm-xàm bu ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk ak ñaar at ba ci fan wañuy mattee ci 1844. Saaru ñaareelu Habakuk mujje na ak aaya fukk, ba tax loolu di màndargaal limu “ñaari téeméeri ak ñaar-fukk” ak beneen waxin wu Ki jëfandikukat bu Yéeme, ndaxte aaya woowu di tegtal benn melokaanu njëkk bu Besub Jéggalu bàkkaar bu antiitipik bi, bi tambalee ci bés boobu.

Waaye Boroom bi nekk na ci këräm ju sell ji; suuf si bépp na ne tekk te noppi ci kanamam. Habakkuk 2:20.

Ñaari jamono yu wax ne ñuy firndeel ni ñoo di ndagalu bëgg-bëgg bu mag ba ci Adventism, te ki leen joxee ci yoon wu jub mooy Wonderful Numberer, ñoo ngi booleekoo ak ñaari téeméer ak ñaar-fukk at; te Yeesu (Wonderful Numberer), mi daan sax jàpp mujjug benn mbir ak njálbéenu benn mbir ne ñoo bokk, moom la tëral seen mujj ci 22 Oktoobar 1844 ak limu ñaari téeméer ak ñaar-fukk.

Yëngu malaaka bu njëkk bi, ni ci yëngu malaaka bu ñetteel bi, tambalee na ci ab “waxtu mujj” (1798 ak 1989, ci seen këräle), fa ñu jàppale “juróom-ñaari yoon yi” yi nekk ci Lewe gu ñaar-fukk ak juróom-benn. Te itam, waymark bi ci topp ci ñaari jaar-jaar yii màndargoo na ak jeexitalu ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk, te loolu itam mooy benn melokaanu yonent bu “juróom-ñaari yoon yi”; ndaxte taxawaayi ndoorte yi ci ñaari peeñ yi (chazon ak mareh) dañuy tekki ab diir bu ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk buy leen boole.

Njëriñu Biibël bu King James ci atum 1611, xaymaayu yégleb Miller ni ñu ko siiwale ci xetub xibaar bu Vermont Telegraph, njëriñu Déklarasiŋu Bopp-sa-Bopp, ak siiwalu The Time of the End ci tërëliin bu Our Firm Foundation, yépp ay mbind mi ñuy siiwal lañu woon. Njëlbéeg ak mujju ñaari jamono yu tollu ci ñaari téeméer ak ñaar-fukk yi, benn ku nekk dafay tegtal mbind mi

ñuy siiwal, muy màndarga wu taarix. Lim bi ñuy wax “ñaari téeméer ak ñaar-fukk” mooy misaal bu jukkoo bu yoon wax ci kanam, te ñeenti mbind yi ñu siiwal lëkkale nañu leen ndaxte ay mbind yu ñuy siiwal lañu, te itam ndaxte bataaxal bi ñu tegtal ci wax ju ñuy tudde “yokkute xam-xam” ci seen jaar-jaaru taarix.

Biibël bi ci atum 1611, dafay tektal waxu xebaar bu baax bi jóge ci kër yu asamaan yi jëm ci nit ñi. Baatu Miller mooyoon am solo ci biir porofesi yu jëm ci waxtu, te ñaari tablo yu sell yu Habakkuk dañuy def ba fàcil nañu a xam ne baatu Miller bi dafa wone ci nataal ak rëdd yu taarix. “Vermont” tekki na “tundu gu wert”, te ni xel mu sell mi waxe, “wert” mooy màndarga ngëm.

“Géntu bii may na ma yaakaar. Ci sama xel, buum bu wert bi dafa doon tektal ngëm, te taar ak yombug wéeru ci Yàlla tàmbalee leeral sama ruu.” Christian Experience and Teachings, 28.

Bataaxalu Miller mi ñu taxawal ci yoon te yéggale ko ci biir kanam mbooloom gëmkat bu takku bi, ndaxte “tund” ci fan yu mujj yi mooy “mbooloom gëmkat”.

Te dina yu mujj, tundu kër Yàlla gi dina taxaw bu dëgër ci kaw tundi yi, te dees na ko kaweelal ba mu weesu tund yu ndaw yi; te xeet yépp dinañu daw jëm ci moom. Te nit ñu bare dinañu dem ne: Ñëwleen, na nu yéeg ca tundu Yàlla ga, ca kër Yàlla Yàqub ga; te dina nu jàngal ay yoonam, te dinanu dox ci ay xàllam; ndaxte ci Siyon la yoon wi di génne, te waxu Yàlla gi jógé Yerusaleem. Isaiah 2:2, 3.

Bataaxal natu séddale bi Miller indi, jóge na ci kanamug mbooloom gëmkat yu takku, te yéglewaay bi ñuy wax The Telegraph dafay tegtal ndigal bu jóge asamaan, ni ko Injili King James mel, ndax baat bi “telegraph,” mi sosoo ci ñaari baat yu Gereg, mooy ndigal bu jóge fu sore. Baat bu njëkk bi (tele) dafay tekki “sore walla fu sore,” te ñaareel bi (grapho), “bind walla bind di ko denc.” Boo leen boolee, dañuy tekki “bind walla yónnee lu nekk ci sore.” Ci atum 1611, Yàlla, jaarale ko ci génne Injili King James, yónnee na ndigalam bu jóge asamaan, te bu jeexee ñaari téeméer ak ñaar-fukk at, ndigal Miller, ni ñu ko njëkk a séddale ci atum 1831 ci Vermont Telegraph, itam yónnee na ndigalu Yàlla bu jóge asamaan. Ndax ndigal loolu moo doon “yokku xam-xam” bi ñu ubbi woon “ci waxtu mujj ga” ci atum 1798, te mu jur ci gannaaw loolu ab yoonu nattu bu am ñetti jéego ngir maas ga. Taariix boobu moo doon misaal bu taariixu Future for America.

Yéglee Buy Bopp ci atum 1776 dafay tegtal tambali rabu suuf bi ci Peeñu Yowaan fukk ak ñett. Muuy tegtal it tambali Réewum Bennoo Yi ci Amerig, te ci loolu mu xamle it ne bopp-sa-bopp gi dina am àppam ci mujjug Réewum Bennoo Yi ci Amerig. Baatu Future for America (ni tur wi di xamle) day xamle mujj ga, mi ñu royale woon ci tambali ga ak génne Yéglee Buy Bopp bi. Ñaari téeméeri ak ñaar-fukk at gannaaw, ci atum 1996, liggéeykat bi moo jur woon jëwriñu The Time of the End, jot na ci melo yoonal wi ñu tuddoon ba noppi Future for America. At woowu, jëwriñu The Time of the End, bi ñu defaree ak makkaanu ay mbind yi ñu mas a génne ci kàddu gu ñuy wax Our Firm Foundation, ñu ko génne.

Turub liggéey bi, Future for America, jëfandikoo na jaar-jaaru cosaanu Déclarasiyoŋ bu Sañ-sañu Boppu bi, ndax mbind mi mooy tegtal njàlbéenu États-Unis yi, te Yeesu dafa mas a wone jeexital

bi ci njàlbéen bi. Boppu mbind mi di The Time of the End, dafa jëm ci ñaar: “waxtu mujj gi” ci 1989, waaye itam ci jeexitu waxtu nattu bi su Mikaayel yéegée. Baatu ndigal bi ñu samp ci mbind mi (Daniel fukk ak benn, aaya ñeent-fukk ba juróom-ñeent), ñu ubbi ko ndax daanu Union soviétique bi ci 1989 (“waxtu mujj gi”), te aaya yi ñu ubbi jox nañu ab toftalinu jaar-jaar buy dem kanam dale ci 1989 ba ci aaya bu njëkk bu saar fukk ak ñaar, fa mu xamle Mikaayel di yéeg, ak waxtu nattu nit ñi di tëj.

Li dale Kàddug Boppuute gi jàll ci atum 1776 ba ca li ñu jëmmale ci yégleb The Time of the End, mu tollu ci ñaari téeméeri at ak ñaar-fukk. Te tambali ak mujje bi, ñoom ñaar, dañuy wax ci benn yëf yu waxoon ci kàddug yonent yi. Yégleb The Time of the End dafa nekk li ñu dajale ak ay saar yu ñu jëkk a jëmmale woon ci yégleb Our Firm Foundation, te mooy melokaanu dëggug yonent bi ne, bu ñu saxul ci dëgg yi di xeetu sas bi ci yoonu Millerite bi (te loolu mooy “our firm foundation”), doomu nit mēnuñu xam “yokku xam-xam bi” ci “waxtu mujj gi” ci atum 1989.

Màndarga mi ñu tegtal ni “jamono ji mujj ji,” ak màndarga mi tegtal “defaral” ub yégle bi ci jaar-jaari mbootaayu malaaka bu njëkk ak bu ñetteel, ñoom ñépp ñoo yor ay mbir yu yóbbante ci wax yu Yàlla yi ci “juróom-ñaari yoon” yu Leviticus ñaar-fukk ak juróom-benn. Màndarga mi ci topp ci jaar-jaari yu mengoo yooyu mooy dooleelug yégle bi, ni ko wonewóone wàccug malaaka bi ci Apokalips fukk, ci 11 Aot 1840, walla malaaka bi ci Apokalips fukk ak juróom-ñett, ci 11 Sàttumbar 2001. Matug ñaareelu ay, ci Apokalips saar ñent, moo wàcce malaaka bi ci Apokalips fukk; te matug ñetteelu ay, ci Apokalips saar fukk, moo wàcce malaaka bi ci Apokalips saar fukk ak juróom-ñett.

Ci jaar-jaar yu méngoo yi, taw wu mujj mi tàmbalee “worsi” ba ca fan wa malaaka bi wàcce. Foofa la yégle bi “am doole” ndax dëggalug dhacca ga ñu waxoon. Ci Millerites yi, loolu mooy woon taxawug nguurug Ottoman bi, ci matalug waxu jamono wu Islama ci ñaareelu toroxte bi nekk ci Peeñu 9:15. Waaye ci yëngu-yëngu benn téeméer ñeent-fukk ak ñeent ñaari junni ñi, loolu mooy “meral xeeti àddina yi,” ab waxu Islama bu ñetteelu toroxte bi, bi nekk ci jamonoy juróomeelu trumpet bi ci Peeñu 10:7, te mu mat ba kër yu mag ya ca New York City ñu tas.

Bépp mǎgg yu mag yi ci jaar-jaari jamono yu méngoo yi am nañu lëkkal yu leer ak liggéeyu Ki di Màna Wonat Nimbër yi, mi di wéyal sa xaatim ci diggante ñaari peeñ yi teewal ñaari junni ak ñett téeméer at ak ñaari junni ak juróom-ñaar téeméer ak ñaar-fukk at. Sàmmi yonent yi ñu yékkati bi malaaka mi wàcce, dañuy wol turumbetu artu bu booleb ndaje ji ci Laodicea, te ci atum 1856, lëkkal boobu woon na ci yoon wu jub ak ubbeeku leer gu gën a réy gu “juróom-ñaar yoon.” Bépp mǎgg yu ñaari xàrtay Habakkuk, mi ñuy teewal ci xàrtay mag ñi ñëw ña ci 1843 ak 1850, yu ñoom ñépp di won ci mel wàññi “juróom-ñaar yoon,” agsi na woon diggante wàccug malaaka mi ak “njàqare jëkk bi” ci bépp jaar-jaaru jamono bu méngoo.

Màndarga buy “waxtu yàgg bi” jàppoo na bu baax ak wax ju ñàkkoon njubtey àtteb atum 1843, te loolu doon na wax ci matug ñaari jamono yu àll: ñaari junni ak ñett téeméeri at, ak itam ñaari junni ak juróom ñent téeméer ak ñaar-fukk at. Yégleb “Yuuxu Guddi” moo doon xamle ne matug ñaari waxtuy waxi yonent yooyu dafa doon ñëw lu gaaw. “Bunt” bu tëjju bu jamonoy séddale ga, ci mujj gi ci mandarga yi, mooy xamle matug ñaari waxtuy waxi yonent yooyu, te muy mel ne foofu la

trompet bu juróom ñaareel bi walla bu Jubile bi tàmbalee yëkkati baatam. Màndarga bu nekk ci bépp nettali mboolem taariix yi jàppoo na bu baax ak “juróom ñaar yi,” te “juróom ñaar yi” mooy buum bi lëkkal ñaari taariix yooyu, te ñaari taariix yooyu ñépp dañuy tegu ci yégleb tawte gu mujj gi.

Dina waral li ci njàngum bi ci article bi ci topp.

“Ñi ñi daan ci kàddu gi, te ñoom amul déggal,’ Kirist mooy doj wu ñu di daan ci moom, te mu nekk itam lu ñuy xeeb. Waaye ‘doj wi tabaxkat yi bañoon, moom moo nekkatu xeeru njàngat mi gën a am solo.’ Ni doj wu ñu bañee woon, noonu itam Kirist ci liggéeyam ci suuf àddina bii dafa yendu woon ci kaw yàqute ak tooñ. Moom moo nekkoon ‘ku nit ñi xeeb te bañ ko; nit ku metti xol, te xam na tiis; ... ñu xeeb ko, te nun jëfandikuwunu ko dara.’ Esayi 53:3. Waaye jamono ji mu waroon a màggaliku jege woon na. Ci dekki bi mu dekkee génn ci dee, dees na ko wone ne mooy ‘Doomu Yàlla bi ak kàttan.’ Room 1:4. Ci ñaareelu dikkam dees na ko feeñal ne mooy Boroom asamaan ak suuf. Ñi doon léegi di waajal a jébbalu ko ci bant bi dinañu xam màggatam. Ci kanam mbind mi yépp, doj wi ñu bañoon dina nekk xeeru njàngat mi gën a am solo.”

«Te ku nekk ci kawam, dina ko xott ba mu mel ni pënd bu ñu seel.» Nit ñi bañoon Almasi bi dafa nekkoon lu gaaw ngir ñu gis seen dëkk ak seen xeet yàqu. Seen ndam dina damm, te tasaaroo ni pënd mi ngelaw di yóbbu. Te lan moo alal Yawut yi? Mooy doj wa, bi ñu ko sosale woon ci kawam, moo leen doon kaaraange. Mooy yiwug Yàlla bi ñu xeeb, njubte gi ñu xeebal, yërmande gi ñu seetaan ne daraul solo. Nit ñi taxaw ci weddi Yàlla, te lépp lu waroon nekk seen mucc, soppeeku ci seen alkande. Lépp lu Yàlla dogaloon ngir dund, ñu gis ko ne mujj ci dee. Ci Yawut yi daaj-aal Almasi bi ci bant ba, yaakaaru Yerusalem jege woon na ci biir. Deret ji tuuru woon ca Kalwaari mooy doon njaxlaf wi leen suuxal ba ñu yàqu ci addina sii ak ci addina di ñëw. Noonu la it di doon ci bés bu mag bu mujj ba, su àtte bi wàcce ci kaw ñi bañ ngëneelu Yàlla. Almasi, doj wii di leen tere, dina feeñ ci seen kanam ni tund wu mbugal. Leeru kanamam, gi nekke dund ngir ñi jub, dina doon safara suy lakk ngir ñi bon. Ndax mbëggeel mi ñu bañ, ak ngëneel gi ñu xeeb, bàkkaarkat bi dina yàqu.»

“Ci ay misaal yu bari ak waare yi ñu bari, Yeesu won na lan moo doon nek njariñu Yawut yi bu ñu bañee Doomu Yàlla. Ci wax yooyu mooy wax ak ñépp ci bépp jamono yi di bañ a nangu ko ni Seen Boroom Buy Fàgg. Bépp waare ci ñoom la jëm. Kër Yàlla ga ñu sobeel, doom ji déggul, baykat yu dul dëgg, tabaxkat yu xeeb, am nañu seen moroom ci dundug bépp bàkkaar-kat. Su tuubulul, mbugal mi ñu doon tegtal mooy doon mbokkam.” The Desire of Ages, 599, 600.